

**Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych,
w tym hybrydowych na lata 2021-2027**

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Wykaz zagadnień	
Efektywność energetyczna	Pytanie 1, 2, 3, 5
Instrument finansowy, finansowanie zwrotne	Pytanie 6
Koszty pośrednie	Pytanie 4
Koszty projektu hybrydowego (szacowanie)	Pytanie 23
Ocena efektywności/analiza potrzeb i wymagań	Pytanie 2, 3, 7, 17, 21
Państwowa jednostka budżetowa	Pytanie 8, 11, 15
Program funkcjonalno-użytkowy	Pytanie 18
Przykładowa APIW	Pytanie 22
Rachunek powierniczy	Pytanie 8, 10, 11, 12, 13, 19
Rezygnacja z realizacji projektu w formule hybrydowej	Pytanie 16
Rozliczenie wydatków kwalifikowalnych/przepływ środków	Pytanie 8
Sektor wodno-kanalizacyjny	Pytanie 14
Studium wykonalności	Pytanie 17
Umowa o dofinansowanie	Pytanie 5, 9
Wkład własny	Pytanie 13
Wniosek o dofinansowanie	Pytanie 20
Zabezpieczenie zwrotu	Pytanie 15
Zmiana beneficjenta	Pytanie 16

Pytanie 1: Czym charakteryzują się projekty hybrydowe w sektorze efektywności energetycznej? Czym jest formuła EPC?

odpowiedź: Projekt dotyczący efektywności energetycznej to taki, którego głównym celem jest osiągnięcie oszczędności energii, najczęściej elektrycznej lub ciepłej. Jeżeli projekt taki zakłada, że wypłata wynagrodzenia dla wykonawcy inwestycji jest uzależniona od osiągniętych oszczędności, to wtedy mamy do czynienia z projektem partnerstwa publiczno-prywatnego realizowanym w formule EPC (ang. – skrót od energy performance contracting).

Typowy projekt EPC jest przygotowywany przez przedsiębiorstwo usług energetycznych ESCO (ang. - skrót od Energy Service Company), które realizuje kompleksowe usługi w zakresie gospodarowania energią w oparciu o kontrakty wykonawcze EPC i udziela gwarancji uzyskania oszczędności. Firmy ESCO mogą także prowadzić inne działania zwiększające efektywność energetyczną, jak np. konserwacja i naprawa urządzeń, innowacyjne lub nowe technologie, alternatywne wytwarzanie energii elektrycznej, jeżeli opłata za te usługi pochodzi z osiągniętych oszczędności.

Jeżeli do takiego projektu włączymy dofinansowanie ze środków UE, możemy mówić o projekcie hybrydowym w sektorze efektywności energetycznej.

Formuła PPP dobrze sprawdza się w projektach efektywności energetycznej, ponieważ partner prywatny nie tylko projektuje, finansuje i realizuje inwestycję, ale jest odpowiedzialny za osiągnięcie i utrzymanie efektu energetycznego (poziomu oszczędności) również w fazie operacyjnej. Jego wynagrodzenie jest powiązane z tym, jaki będzie poziom oszczędności energii. To gwarantuje uzyskanie rzeczywistych efektów, wysokiej jakości usług, optymalizację kosztów oraz ochronę środków publicznych na wypadek błędów projektowych lub wykonawczych, które mogą ujawnić się po upływie okresu gwarancji lub rękojmi.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Załącznik 3.

Pytanie 2: Kiedy należy przeprowadzić ocenę efektywności, a kiedy analizę potrzeb i wymagań i czy jest to konieczne?

odpowiedź:

Aby podmiot publiczny mógł podjąć decyzję, czy formuła PPP (w tym hybrydowa) będzie najbardziej efektywnym modelem, należy przeprowadzić:

- dla projektów służących poprawie efektywności energetycznej - **Analizę potrzeb i wymagań**

albo

- dla projektów z pozostałych obszarów – **Ocenę efektywności**

Ocena efektywności to zespół analiz dotyczących przedsięwzięcia PPP wykonywanych przez podmiot publiczny przed wszczęciem postępowania na wybór partnera prywatnego.

Analiza potrzeb i wymagań również składa się z analiz, aczkolwiek jej zakres i forma są znacznie uproszczone w porównaniu do oceny efektywności.

Ocena efektywności/analiza potrzeb i wymagań to zespół analiz dotyczących przedsięwzięcia PPP wykonywanych przez podmiot publiczny przed wszczęciem postępowania na wybór partnera prywatnego. Dzięki ocenie efektywności możliwa jest weryfikacja wykonalności

projektu oraz efektywności jego realizacji w formule PPP. W przypadku projektów dotyczących przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, rolę oceny efektywności spełnia analiza potrzeb i wymagań. Przedmiotowe analizy pozwalają zbadać wiele aspektów dot. planowanej do realizacji inwestycji, m.in. kwestie prawne, techniczne i ekonomiczno-finansowe, w tym przygotować analizę finansową projektu.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.2, pkt 1).

Pytanie 3: Czy koszt przygotowania oceny efektywności lub analizy potrzeb i wymagań jest kwalifikowalny?

odpowiedź: Zgodnie z rekomendacją MFiPR przekazaną instytucjom zarządzającym, wydatki poniesione przez podmiot publiczny na opracowanie tych analiz powinny być uznawane za kwalifikowalne.

Koszty te powinny spełniać ogólne warunki kwalifikowalności określone w podrozdziale 2.2 Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, w szczególności powinny być niezbędne do realizacji celów projektu (zob. pkt 1 lit. e).

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.2, pkt 4) i 5).

Pytanie 4: Jakie podejście do kosztów pośrednich należy stosować w przypadku projektów hybrydowych?

odpowiedź: W przypadku projektów hybrydowych do kosztów pośrednich należy stosować podejście podobne stosowanego w projektach tradycyjnych (nie-hybrydowych).

Zgodnie z podrozdziałem 3.12 Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 – koszty pośrednie w projektach hybrydowych są kwalifikowalne, o ile nie zastrzeżono inaczej w postanowieniach programu, SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu.

Pytanie 5: Czy dla projektów hybrydowych konieczna jakaś specyficzna forma umowy o dofinansowanie? Czy można zapoznać się ze wzorem takiej umowy?

odpowiedź: Nie, nie jest to odrębna umowa, a po prostu umowa o dofinansowanie jak dla projektu tradycyjnego uzupełniona o kilka postanowień uwzględniających specyfikę projektów hybrydowych.

Wspólnie z instytucją zarządzającą programem regionalnego dla woj. śląskiego, MFiPR opracowało przykładową umowę o dofinansowanie (UoD) dla projektu, w tym hybrydowego. Dodatkowe

postanowienia dot. projektów hybrydowych oznaczone są kolorem zielonym, a najważniejsze z nich znalazły się w paragrafie 23, który jest w całości poświęcony projektom hybrydowym.

Przykładowa Umowa o Dofinansowanie

Pytanie 6: Czy w projektach hybrydowych można zaangażować wsparcie w formie pożyczek/kredytów, czy tylko dotację?

odpowiedź: W programach regionalnych (PR) na lata 2021-2027 projekty z zakresu efektywności energetycznej, m.in. projekty hybrydowe, mogą być finansowane w formie zwrotnej (instrumenty finansowe). Wykonawca powinien sam decydować o sposobie finansowania inwestycji, ale warto, aby w ramach PR przedstawić propozycję pożyczki – niskoprocentowanej, bez dodatkowych kosztów

i z możliwością częściowego umorzenia, czyli najkorzystniejszą na rynku ofertą finansowania. Dodatkowo JST jako zamawiający może wymagać by, pod warunkiem dostępności pożyczki z PR, parametry finansowania dłużnego jakie wykonawca założy w swojej ofercie, były nie gorsze niż parametry pożyczki z PR. W projektach hybrydowych, wszelkie korzyści z tytułu preferencyjnego finansowania uzyska JST, czyli społeczeństwo, ponieważ to podmiot publiczny jako zamawiający będzie zobowiązany do wypłaty wynagrodzenia wykonawcy - firmie ESCO.

Pytanie 7: Czy w wydatkach kwalifikowalnych dla projektów hybrydowych można zakwalifikować dokumentację przygotowawczą niezbędną do realizacji projektu np. PFU lub projekt budowlany, audyt energetyczny/oświetleniowy, analizy i ekspertyzy, oraz inne niezbędne do przygotowania wniosku o dofinansowanie i w tym koszt przygotowania dokumentów będących załącznikiem do wniosku o dofinansowanie projektu?

odpowiedź: Wymienione w pytaniu dokumenty, podobnie jak Ocena Efektywności (OE) i Analiza Potrzeb i Wymagań (APIW), są kwalifikowane na zasadach ogólnych, jak dla każdego innego projektu.

Zgodnie z rekomendacją MFIPR przekazaną Instytucjom Zarządzającym, wydatki poniesione przez podmiot publiczny na opracowanie analiz OE/APIW powinny być uznawane za kwalifikowalne. Koszty te powinny spełniać ogólne warunki kwalifikowalności określone w podrozdziale 2.2 Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, w szczególności powinny być niezbędne do realizacji celów projektu (zob. pkt 1 lit. e) Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, Podrozdział 2.2).

Pytanie 8: Jak w przypadku projektu hybrydowego realizowanego przez Państwową Jednostkę Budżetową (PJB) powinien wyglądać przepływ środków? Czy Beneficjent powinien ponosić wydatki jedynie z rachunku powierniczego, a Instytucja Zarządzająca (jak przy innych Porozumieniach z PJB) tylko ma potwierdzać kwalifikowalność wydatków, bez przelewania środków? Czy w związku z wystąpieniem PPP procedura ta ma wyglądać odmiennie?

odpowiedź: Zgodnie ze specyfiką formuły hybrydowej, najczęściej (w naszej ocenie praktycznie w każdym projekcie) w projekcie hybrydowym, ponoszącym wydatki będzie partner prywatny (przedsiębiorca, który jest wykonawcą inwestycji i który jest związany PJB umową o PPP).

Ważne: jeśli strony umowy o PPP tak zdecydują, wydatki w ramach projektu mogą ponosić obie strony umowy, czyli podmiot publiczny oraz partner prywatny.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.5 pkt 5); Podrozdział 10.5 pkt 4)

Pytanie 9: Jeżeli partner prywatny ma pełnić rolę beneficjenta, zawarcie umowy o dofinansowanie możliwe jest dopiero po wyborze partnera prywatnego, przy czym do instytucji zarządzającej należy wybór momentu, w którym umowa o dofinansowanie zostaje zawarta (czy jest to ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty czy też zawarcie umowy PPP). Chcielibyśmy przyjąć, że umowa o dofinansowanie zostanie w takim przypadku zawarta dopiero po przedłożeniu przez Beneficjenta (tj. partnera prywatnego) zawartej umowy PPP i zatwierdzeniu jej przez instytucję zarządzającą. Czy jest to działanie prawidłowe w kontekście przepisów o PPP?

odpowiedź: Tak. Jeśli beneficjentem ma być partner prywatny – umowa o dofinansowanie może być zawarta po dokonaniu wyboru partnera prywatnego. Jest to zgodne z Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 (podrozdział 10.2 pkt 12). Do decyzji instytucji zarządzającej należy, który moment procedury zamówienia publicznego przyjąć jako „wybór partnera prywatnego”. Oczywiście jest, że takim momentem będzie zawarcie umowy o PPP. Niemniej jednak - za moment wyboru można uznać również np. moment publikacji ogłoszenia o wyborze najkorzystniejszej oferty, i to jest rekomendowany moment wyboru, gdyż od wyboru do podpisania umowy może minąć bardzo dużo czasu.

Pytanie 10: W standardowych umowach o dofinansowanie Beneficjent, za zgodą instytucji zarządzającej ma możliwość dokonania cesji wierzytelności przysługującej mu z tytułu dofinansowania. Wówczas dofinansowanie przekazywane jest na rachunek bankowy wskazany w cesji. Zgodnie z ww. Wytycznymi instytucja zarządzająca jest zobligowana do przekazywania dofinansowania na rachunek powierniczy. W związku z powyższym czy w takim przypadku cesja wierzytelności jest w ogóle możliwa?

odpowiedź: Rachunek powierniczy to konto bankowe służące przekazywaniu środków z dofinansowania na rzecz projektu hybrydowego. To na ten rachunek trafiają środki od instytucji zarządzającej - zaliczka, czy refundacja wydatków poniesionych przez beneficjenta, czy partnera prywatnego niebędącego beneficjentem. Rachunek powierniczy w żaden sposób nie blokuje cesji. Może być „rachunkiem bankowym wskazanym w cesji”.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.6.

Pytanie 11: Czy Państwowa Jednostka Budżetowa może realizować projekt w partnerstwie publiczno-prywatnym? Jak w takim przypadku wyglądać mogą przepływy finansowe zakładając obowiązek wykorzystania rachunku powierniczego?

odpowiedź: Państwowa jednostka budżetowa może występować w roli podmiotu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy o PPP (w zw. z art. 9 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych).

Zgodnie z art. 2 pkt 39) rozporządzenia 2021/1060 oraz Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, przez rachunek powierniczy powinny „przechodzić” wszelkie płatności dot. projektu hybrydowego „w trakcie okresu kwalifikowalności lub po jego upływie”. Terminy i kwoty płatności dokonywanych, w oparciu o środki przekazane na rachunek powierniczy przez IZ, przez podmiot publiczny (beneficjenta) do partnera prywatnego są określone w umowie o PPP.

Zgodnie z podrozdziałem 10.6, pkt 4) Wytycznych: Postanowienia umowy o PPP dotyczące rachunku powierniczego, szczególnie w zakresie trybu i terminów, w jakich środki zdeponowane na tym rachunku będą przekazywane (najczęściej partnerowi prywatnemu realizującemu i finansującemu prace), podlegają weryfikacji i zatwierdzeniu przez instytucję zarządzającą na etapie wnioskowania o dofinansowanie dla projektu hybrydowego. Postanowienia te powinny obejmować także sposób postępowania ze środkami zgromadzonymi na rachunku powierniczym w przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy między partnerami. Odnośnie do „potwierdza kwalifikowalność wydatków a nie dokonuje przelewu dofinansowania” zwracamy uwagę, że w projekcie hybrydowym nakłady inwestycyjne będzie ponosił wybrany partner prywatny, a nie PJB. PJB będzie składała wnioski o płatność, do których załączy dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie wydatków przez partnera prywatnego.

Pytanie 12: Jak w praktyce wyglądają przepływy finansowe przy użyciu rachunku powierniczego? Jeżeli Instytucja Zarządzająca przelewa dofinansowanie na rachunek powierniczy, to w przypadku tradycyjnych rachunków powierniczych (stosowanych np. przez deweloperów), po spełnieniu pewnych warunków (tj. udokumentowaniu jakiegoś etapu inwestycji) środki zgromadzone na tym rachunku są przekazywane przez bank na rachunek bankowy dewelopera (czyli naszego Beneficjenta) do którego ma on dostęp, bo jak rozumiemy, z rachunku powierniczego Beneficjent nie będzie miał możliwości wypłaty środków w dowolnym czasie tylko właśnie po udokumentowaniu zakresu rzeczowego inwestycji?

odpowiedź: Nie można utożsamiać rachunku powierniczego w rozumieniu rozp. 2021/1060 z rachunkiem powierniczym stosowanym przez deweloperów. Rachunek powierniczy w projekcie hybrydowym, to tak naprawdę klasyczny rachunek do przekazywania dofinansowania dla

projektu, z jedną różnicą: wydatki objęte dofinansowaniem muszą zostać poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków, czyli przed 31 grudnia 2029 r. Natomiast przekazanie środków dofinansowania przez instytucję zarządzającą na rachunek powierniczy, jak i wypłata środków z rachunku powierniczego mogą mieć miejsce zarówno w trakcie trwania okresu kwalifikowalności wydatków, jak i po jego zakończeniu.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.6, pkt 3).

Pytanie 13: Co dzieje się z wkładem własnym Beneficjenta? Wszak tego wkładu własnego nie będzie on przelewał na ten rachunek powierniczy? Będzie on miał swój rachunek bankowy przeznaczony do płatności dokonywanej przez niego w ramach wkładu własnego czy wydatków niekwalifikowalnych, czyli będziemy mieć rachunek powierniczy i rachunek bankowy Beneficjenta do wydatkowania wkładu własnego?

odpowiedź: Beneficjent (podmiot publiczny) wniesie wkład własny do projektu, gdy będzie płacił faktury wystawione przez wykonawcę – partnera prywatnego. Faktury te będą jednak wystawione już po okresie inwestycyjnym, po oddaniu inwestycji do użytkowania. Faktury te będą obejmowały zarówno zwrot nakładów inwestycyjnych (poniesionych przez partnera prywatnego – tylko one są objęte dofinansowaniem), jak i płatność za usługi, które partner prywatny świadczy na infrastrukturze objętej projektem (już w okresie operacyjnym; te koszty nie podlegają dofinansowaniu).

Wtedy, po wystawieniu ww. faktur, w uproszczeniu, Beneficjent będzie czerpał środki z rachunku powierniczego, dokładał swoje środki i płacił partnerowi prywatnemu.

Harmonogram tych płatności Beneficjent przedstawi Państwu do zatwierdzenia na etapie wnioskowania o dofinansowanie.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.6, pkt 4).

Pytanie 14: Czy realizacja projektu kanalizacyjnego w formule PPP jest równoznaczna z występowaniem pomocy publicznej, a jeśli tak to czy w odniesieniu do całości inwestycji, czy tylko części realizowanej przez partnera prywatnego i jaką podstawę udzielenia takiej pomocy należy przyjąć? Jakie są regulacje prawne dla projektów PPP w sektorze wodno-kanalizacyjnym?

odpowiedź: Nie, pomoc publiczna w PPP nie występuje. Partner prywatny jest wybierany w zamówieniu publicznym, więc nie ma tutaj żadnego naruszenia konkurencji. To jest sytuacja analogiczna do wyboru wykonawcy w projekcie nie-PPP, z tą tylko różnicą, że wykonawca nie tylko buduje/modernizuje infrastrukturę, ale również świadczy na niej usługę.

Nie ma przepisów specyficznych dla PPP w tym sektorze. Wszystko odbywa się według przepisów Ustawy o PPP, a wybór partnera przebiega w oparciu o PZP.

Pytanie 15: Zgodnie z przyjętym przez nas wzorem umowy o dofinansowanie w paragrafie dot. zabezpieczenia zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków mamy zastrzeżenie, że zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634) paragraf ten nie ma zastosowania do Beneficjenta programu finansowanego z udziałem środków europejskich będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także do Banku Gospodarstwa Krajowego. Co w przypadku, gdy projekt jest realizowany w PPP (w szczególności, gdy JST będzie wnioskodawcą, ale także, gdy będzie tylko partnerem w projekcie składanym przez podmiot prywatny), czy dla takiego projektu powinno w którymś z tych przypadków, czy może w obu, być wymagane wniesienie zabezpieczenia? Czy w kontekście przywołanego zapisu, zabezpieczenie powinno być wymagane także w przypadku spółek komunalnych ze 100% udziałem JST?

odpowiedź: Sytuacja jest analogiczna do tej, jaka ma miejsce w projektach tradycyjnych – nie-hybrydowych.

Jeżeli beneficjentem (stroną umowy o dofinansowanie) jest podmiot publiczny, to przywołany paragraf nie będzie miał zastosowania.

W przypadku partnera prywatnego – zgodnie z przywołanym brzmieniem – będzie miał zastosowanie, czyli zabezpieczenie będzie wymagane. Tutaj należy zasygnalizować dwie kwestie. Po pierwsze, w naszej ocenie, sytuacja, w której to partner prywatny będzie beneficjentem projektu jest czysto hipotetyczna. Po drugie, należy zwrócić uwagę, że partner prywatny realizuje inwestycję o charakterze publicznym, obejmująca realizację zadań publicznych, w oparciu o umowę zawartą z podmiotem publicznym. Można zatem rozważyć, czy nie rozszerzyć wspomnianego wyłączenia stosowania paragrafu dot. zabezpieczenia na „przedsiębiorcę będącego partnerem prywatnym projektu hybrydowego”.

Możemy potwierdzić, że – zgodnie z art. 2 pkt. 1 ustawy o PPP (w zw. z art. 9 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych) - państwowa jednostka budżetowa może występować w roli podmiotu publicznego w projekcie hybrydowym. Gdyby to ona zatem była beneficjentem projektu hybrydowego, to należy ją traktować tak jak podmiot publiczny.

Pytanie 16 : Jak wygląda ewentualna zmiana Beneficjenta czy partnera w trakcie realizacji Projektu, jak również kwestia związana z możliwością rezygnacji z projektu realizowanego w formule PPP i przejścia na projekt realizowany w formule tradycyjnej. Czy na gruncie obowiązujących przepisów tego typu zmiany są dopuszczalne?

odpowiedź: Zgodnie z art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 2021/1060 beneficjentem projektu hybrydowego może być zarówno podmiot publiczny, jak i partner prywatny, który został wybrany przez podmiot publiczny do realizacji projektu.

Jeżeli rolę beneficjenta ma pełnić partner prywatny, musi on spełniać wszelkie wymogi stawiane beneficjentom w ramach danego naboru. Ocenę w tym zakresie przeprowadza instytucja zarządzająca.

Jeśli partner prywatny, który docelowo miał pełnić rolę beneficjenta projektu nie zostanie wybrany albo nie będzie spełniał wymogów, o których mowa powyżej, możliwe jest zastosowanie następujących rozwiązań:

- a) objęcie funkcji beneficjenta przez podmiot publiczny połączone z ponowieniem wyboru partnera prywatnego, który – w przypadku skutecznego wyboru – nie będzie pełnił roli beneficjenta;
- b) ponowienie procedury wyboru partnera prywatnego zakończonej skutecznym wyborem partnera, który docelowo ma pełnić rolę beneficjenta projektu hybrydowego;
- c) objęcie funkcji beneficjenta przez podmiot publiczny i realizacji projektu w formule tradycyjnej.

Zastosowanie powyższych rozwiązań wymaga, aby podmiot obejmujący rolę beneficjenta (podmiot publiczny albo nowo wybrany partner prywatny) spełniał wszelkie kryteria podmiotowe, jakie obowiązywały w momencie przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego, w odniesieniu do wnioskodawcy/beneficjenta.

patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.4.

Pytanie 17: Czy wymóg przedłożenia studium wykonalności na etapie wnioskowania o dofinansowanie jest zasadny?

odpowiedź: W przypadku projektu hybrydowego, informacje wpisujące się w zakres studium wykonalności określony w Wytycznych MFiPR dla projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-27 (m.in. analiza wykonalności, analiza popytu, analiza opcji, analiza ryzyka oraz analiza finansowa i analiza ekonomiczna), są zawarte w ocenie efektywności. W przypadku analizy potrzeb i wymagań (opracowywanej dla projektów służących poprawie efektywności energetycznej) przygotowujemy stosowne rekomendacje i szablony dla potencjalnych wnioskodawców, dzięki którym ww. elementy zostaną uwzględnione w tych analizach.

Ocena efektywności albo analiza potrzeb i wymagań, zgodnie z podrozdziałem 10.2 punkt 7) ww. Wytycznych MFiPR będzie każdorazowo przedkładana wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu hybrydowego. W związku z tym, wymaganie, aby podmiot (najczęściej JST) wnioskujący o dofinansowanie projektu hybrydowego, opracowywał dodatkowo, obok ww. oceny/analizy, studium wykonalności, jest nadmiernym i niecelowym obciążeniem.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z rozdziałem 1. punkt 3) Wytycznych MFiPR dla projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych, dopuszczalne jest odstępianie od wymagania przedłożenia

studium wykonalności i zastąpienie tego wymogu koniecznością dostarczenia tzw. Innego Dokumentu – dokumentem tym może być ocena efektywności albo analiza potrzeb i wymagań.

Pytanie 18: Czy wymóg przedłożenia programu funkcjonalno-użytkowego na etapie wnioskowania o dofinansowanie jest zasadny?

odpowiedź: patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.1, punkt 14).

Pytanie 19: Czy w przypadku projektów hybrydowych zasadne jest stosowanie podziału - osobne rachunki zarówno dla płatności w formie refundacji jak i zaliczki, czy też rachunek powierniczy powinien być jeden niezależnie od formy przekazania dofinansowania? Jak są potem rozliczane kwoty wypłacone formie zaliczek?

odpowiedź: zgodnie z art. 74 ust. 1 rozp. nr 2021/1060, na rachunek powierniczy powinny trafiać wszelkie płatności dokonywane przez instytucję zarządzającą na rzecz projektu hybrydowego. Cyt. „W przypadku operacji PPP instytucja zarządzająca dokonuje płatności na rachunek powierniczy założony w tym celu przez beneficjenta i wykorzystywany zgodnie z umową o PPP.” Na ten rachunek powinna trafiać zatem zarówno refundacja, jak i zaliczka. Rachunek ten należy traktować jak każdy rachunek projektowy, z tą różnicą, że w przypadku rachunku powierniczego płatności z tego rachunku mogą być dokonywane również po okresie kwalifikowalności. Harmonogram płatności z tego rachunku powinien być określony w ramach umowy o PPP i podlegać zatwierdzeniu przez IZ, na etapie wniosku o dofinansowanie.

patrz: podrozdział 10.6, pkt 4) wytycznych dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

Pytanie 20: Czy wniosek o dofinansowanie projektu hybrydowego może zostać złożony nawet w sytuacji, gdy w dokumentacji naboru nie wskazano na taką możliwość?

odpowiedź: Tak. Możliwość realizacji projektu w formule hybrydowej (PPP z dofinansowaniem ze środków UE) wynika bezpośrednio z przepisów rozporządzenia UE nr 2021/1060 (m.in. przepis art. 2 pkt 15). Tę możliwość potwierdzają również postanowienia Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

W związku z powyższym, jeśli dany nabór dotyczy jakichkolwiek inwestycji o charakterze publicznym (np. transport publiczny, podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, usługi wodno-kanalizacyjne), może w nim wpłynąć wniosek o dofinansowanie projektu przewidzianego do realizacji w formule hybrydowej. W takiej sytuacji,

składający ten wniosek podmiot (podmiot publiczny albo partner prywatny) ma prawo oczekiwać, że zarówno dokumentacja programu, naboru, jak i umowa o dofinansowanie będą zawierały postanowienia pozwalające na uwzględnienie specyfiki projektów hybrydowych (np. dopuszczenie możliwości rozliczenia wydatków poniesionych przez partnera prywatnego).

Pytanie 21: Czy dla projektu obejmującego wyłącznie zainstalowanie OZE, planowanego do realizacji w formule PPP/EPC wymagane jest przeprowadzenie oceny efektywności czy analizy potrzeb i wymagań (APiW)?

odpowiedź: W tym przypadku wystarczające będzie przeprowadzenie analizy potrzeb i wymagań.

Analiza potrzeb i wymagań jest wystarczająca dla projektu spełniającego poniższe przesłanki zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o efektywności energetycznej:

„Umowa o poprawę efektywności energetycznej określa w szczególności:

- 1) możliwe do uzyskania oszczędności energii w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej z zastosowaniem środka poprawy efektywności energetycznej;
- 2) sposób ustalania wynagrodzenia, którego wysokość jest uzależniona od oszczędności energii uzyskanej w wyniku realizacji przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1.”

Dodatkowo, APiW jest wystarczająca wyłącznie w takich przedsięwzięciach, które znajdują się w szczegółowym wykazie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. Jest to o tyle ważne w kontekście zadanego pytania, że w wykazie znajdującym się w obwieszczeniu MKiŚ nie ma ujętych instalacji OZE.

Obwieszczenie MKiŚ:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210001188/O/M20211188.pdf>

Więcej informacji nt. oceny efektywności i analizy potrzeb i wymagań – patrz: Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, Podrozdział 10.2, pkt 1).

Pytanie 22: Czy są dostępne materiały wzorcowe dot. analizy potrzeb i wymagań (APiW)?

odpowiedź: Tak – są one udostępnione na stronie: <https://www.ppp.gov.pl/przykladowe-apiw/>. Składają na nią: część opisowa, matryca ryzyk oraz aktywny model finansowy.

Wszystkie elementy APiW oraz sposób wypełnienia modelu finansowego zostały szczegółowo omówione podczas szkolenia w dniu 23 lutego 2024 r. Materiały ze szkolenia są dostępne tutaj: <https://www.ppp.gov.pl/materialy-ze-szkolenia/>.

Pytanie 23: Jak sprawdzić, ile będzie kosztował projekt PPP?

odpowiedź: Informacji na temat wysokości przyszłego zobowiązania związanego z realizacją umowy PPP, czyli wysokości opłaty za dostępność w kolejnych latach realizacji tej umowy, dostarcza kalkulator opłaty za dostępność. Kalkulator umożliwi użytkownikowi określenie na wstępnym etapie prac nad projektem PPP przewidywanej wysokości przyszłego zobowiązania wobec partnera prywatnego.

Kalkulator oraz karty informacyjne dotyczące kosztów utrzymania i nakładów odtworzeniowych w dwóch projektach (parking podziemny i efektywność energetyczna), które były objęte wsparciem ze strony MFiPR, są dostępne na stronie: <https://www.ppp.gov.pl/kalkulator-/>.

Ponadto MFiPR przeprowadziło szkolenie z obsługi kalkulatora. Materiały z wydarzenia są dostępne tutaj: <https://www.ppp.gov.pl/kalkulator-/>.